

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 259/2014-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. júna 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť J. H., zastúpenej advokátom JUDr. Gabrielom Havrillom, Tallerova 10, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 36 Exre 25/2010, Sr 385/B z 18. januára 2012, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 Cob 83/2012 zo 17. septembra 2012, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 71/2012 z 29. januára 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 6/2012 zo 16. mája 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. H. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. septembra 2013 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť J. H., (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 36 Exre 25/2010, Sr 385/B z 18. januára 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob 83/2012 zo 17. septembra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“), uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 71/2012 z 29. januára 2013 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 6/2012 zo 16. mája 2013 (ďalej spolu aj „napadnuté uznesenia najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva: «Dňa 18. 08. 1997 bola spoločenskou zmluvou založená verejná obchodná spoločnosť T..., ktorá bola dňa 29. 10. 1997 zapísaná do Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sr, vložka č...(ďalej len „spoločnosť alebo „spoločnosť T...“). Ako štatutárny orgán spoločnosti bola v spoločenskej zmluve spoločnosti uvedená sťažovateľka... Spoločenská zmluva ustanovuje, že jej zmena je možná iba so súhlasom všetkých troch spoločníkov spoločnosti. ...

Napriek vyššie uvedenému bez vedomia sťažovateľky ako jediného štatutárneho orgánu spoločnosti bol dňa 5. 9. 2007 vykonaný nezákonný zápis zmeny štatutára spoločnosti (v zmysle údajného uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti uskutočneného iba za prítomnosti oboch vyššie uvedených spoločníkov spoločnosti zo dňa 28. 8. 2007), pričom dňa 21. 12. 2007 bol vykonaný ďalší nezákonný zápis (na základe uznesenia údajného valného zhromaždenia opätovne uskutočneného za prítomnosti oboch vyššie uvedených spoločníkov spoločnosti zo dňa 13. 12. 2007), a to ohľadom zmeny spôsobu konania štatutára spoločnosti. ...

S poukazom na skutočnosť, že nebola platne zmenená spoločenská zmluva spoločnosti, nemohla byť ani platne odvolaná sťažovateľka z pozície štatutárneho orgánu spoločnosti rozhodnutím údajného valného zhromaždenia spoločnosti zo dňa 28. 8. 2007 prijatého bez prítomnosti a aj súhlasu sťažovateľky. Uvedené sa analogicky vzťahuje aj na zmenu spôsobu konania štatutárneho orgánu spoločnosti, ktorá bola vykonaná zase uznesením údajného valného zhromaždenia prijatého bez prítomnosti a aj súhlasu sťažovateľky...

Jediným podkladom pre zmenu tak v osobe štatutára spoločnosti, ako aj v spôsobe konania štatutára spoločnosti je v súlade s ust. § 79 Obchodného zákonníka platná zmena existujúcej spoločenskej zmluvy spoločnosti, a to súhlasom všetkých troch spoločníkov spoločnosti, čo však jednoznačne nebolo splnené.

Preto sa sťažovateľka návrhom zo dňa 4. 8. 2010 podaným na registrovom súde Okresný súd Bratislava I, podľa ust. § 200a OSP domáhala začatia konania vo veci dosiahnutia zhody zápisu údajov v obchodnom registri spoločnosť T.... ..

Registrový súd (Okresný súd Bratislava I) začal v predmetnej veci konať až dňa 18. 4. 2011, keď vyzval právnych zástupcov sťažovateľky na doloženie právoplatných súdnych rozhodnutí vyslovujúcich neplatnosť spomínaných dvoch rozhodnutí valného zhromaždenia spoločnosti zo dňa 28. 8. 2007 a 13. 12. 2007. V mene sťažovateľky sme ako jej právni zástupcovia podali dňa 10. 5. 2011 stanovisko k predmetnej výzve prvostupňového súdu, v ktorom sme poukázali, že Obchodný zákonník

a./ neupravuje pre verejnú obchodnú spoločnosť existenciu, resp. kreovanie, a rozhodovanie orgánu označeného ako valné zhromaždenie. Preto akékoľvek rozhodnutia valného zhromaždenia vo verejnej obchodnej spoločnosti nie sú spôsobilé byť právne záväzné...

b./ nedáva možnosť doceliť zmenu v osobe štatutárneho orgánu Spoločnosti väčšinovým rozhodnutím spoločníkov bez toho, aby súčasne došlo k platnej zmene spoločenskej zmluvy Spoločnosti...

c./ neprisudzuje rozhodnutiam prijatým väčšinou spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti povahu právnej skutočnosti, resp. právneho úkonu...

d./ nedáva spoločníkovi verejnej obchodnej spoločnosti aktívnu vecnú legitimáciu na napadnutie rozhodnutia väčšiny jej spoločníkov... z tohto dôvodu sme uviedli, že nie je

možné vyhovieť predmetnej výzve súdu doložiť požadované právoplatné súdne rozhodnutia o vyhlásení valných zhromaždení konaných dňa 28. 08. 2007 a 13. 12. 2007 za neplatné.

Následne prvostupňový súd vydal dňa 18. 1. 2012 vo veci samej uznesenie, ktorým návrh sťažovateľky zamietol, pričom svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nie je oprávnený meniť rozhodnutia v konaní pred obchodným registrom, konkrétne v tomto prípade v konaniach 9Re/1308/2007 a 5Re/1516/2007, nakoľko zápis zmien bol v uvedených konaniach vykonaný na základe predložených dokladov a registrový súd po ich vyhodnotení zápis zmien vykonal. Zároveň uviedol, že sťažovateľka sa má právo domáhať určovacou žalobou na príslušnom súde o určenie neplatnosti právneho úkonu.

... Krajský súd ako odvolací súd vydal dňa 17. 9. 2012 uznesenie, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa v konaní pod sp. zn. 2Cob/83/2012 bez nariadenia pojednávania. Vo svojom odôvodnení uviedol, že registrové konanie je nesporné konanie a preto registrový súd nie je oprávnený skúmať platnosť rozhodnutí orgánov spoločnosti, pokiaľ tieto majú všetky formálne náležitosti.

Argumentoval, že neplatnosti rozhodnutí sa môže osoba oprávnená domáhať osobitnou žalobou na súde, nie však v konaní o zosúladenie zápisu podľa § 200a OSP.

Voči uzneseniu Krajského súdu Bratislava zo dňa 17. 9. 2012 podala sťažovateľka dňa 16. 11. 2012 dovolanie v ktorom sa domáhala zrušenia predmetného uznesenia a vrátenia veci na ďalšie konanie... Najvyšší súd rozhodol tak, že dovolanie sťažovateľky odmietol, nakoľko podľa jeho názoru voči takémuto rozhodnutiu dovolanie nie je prípustné...

Nezávisle od sťažovateľkou podaného dovolania, podal Generálny prokurátor Slovenskej republiky voči predmetnému uzneseniu Krajského súdu Bratislava mimoriadne dovolanie. O mimoriadnom dovolaní rozhodol Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 16. 5. 2013 tak, že mimoriadne dovolanie zamietol. Najvyšší súd vo svojom uznesení uviedol, že právna povaha konania vo veci obchodného registra nemá povahu občianskeho súdneho konania, je inou činnosťou súdu a preto súd v tomto inom nespornom konaní neposudzuje platnosť právnych úkonov ani ako predbežnú otázku, nakoľko na takéto predbežné určenie podľa jeho názoru nie je oprávnený. Počas tohto konania síce súd postupuje podľa § 120 ods. 2 O. s. p. a je povinný vykonať aj ďalšie dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemôže však v rámci konania vo veci obchodného registra, ani

prejudiciálne riešiť otázku platnosti či neplatnosti právnych úkonov, ani neplatnosti uznesení valných zhromaždení obchodných spoločností, ktoré konanie prináleží príslušnému súdu, na základe ktorého výsledku právoplatnosti rozhodnutia súdu môže vykonať zápis, ktorým zosúladí zapísaný stav so skutočným. Najvyšší súd preto uviedol, že podľa jeho názoru nedošlo k vade konania spôsobujúcej odňatie možnosti konať pred súdom. ...

Zásah do vyššie citovaných práv sťažovateľky nevidíme v tom, že všeobecné súdy chybné interpretovali príslušné hmotnoprávne predpisy, t.j. ustanovenia Obchodného zákonníka, ale vtom, že jej odmietli jedinú formu ochrany pred nezákonným zápisom v obchodnom registri ohľadne spoločnosti T..., ktorú jej priznáva vnútroštátna právna úprava. ... jediná možnosť namietat' túto skutočnosť je v prípade verejnej obchodnej spoločnosti iba postup podľa vyššie spomenutého ust. § 200a a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, t. j. prostredníctvom návrhu o dosiahnutie zhody zápisu v obchodnom registri so skutočným stavom. Súdy však namiesto posúdenia, či v zmysle ustanovení Obchodného zákonníka a Spoločenskej zmluvy spoločnosti došlo k platnej zmene Spoločenskej zmluvy a či došlo k vykonaniu zákonných zápisov do obchodného registra, požadovali od sťažovateľky doloženie právoplatných súdnych rozhodnutí vyslovujúcich neplatnosť spomínaných dvoch rozhodnutí väčšiny spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti zo dňa 28. 8. 2007 a 13. 12. 2007.

Navyše, neexistuje ani jedno právoplatné súdne rozhodnutie vnútroštátnych súdov, ktorým by bola vyslovená neplatnosť rozhodnutí väčšiny spoločníkov vo verejnej obchodnej spoločnosti...

Ani Okresný súd Bratislava I ako prvostupňový súd, ani Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací a dokonca ani Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací sa vo svojich rozhodnutiach vôbec nevysporiadali s nemožnosťou sťažovateľky podať návrh na vyhlásenie rozhodnutí väčšiny spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti za neplatné...

Zásah do práv sťažovateľky spôsobila taktiež skutočnosť, že žiadny zo súdov nezaujal vlastný právny názor na prejednávajúcu vec a nevysporiadal sa s otázkou či v danom prípade došlo k platnej zmene spoločenskej zmluvy alebo nie.»

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd právoplatným uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 36Exre/25/2010, Sr 385/B zo dňa 18. 1. 2012, právoplatným uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2Cob/83/2012 zo dňa 17. 9. 2012, právoplatným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Obdo 71/2012 zo dňa 29. 1. 2013 a právoplatným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2M Obdo 6/2012 zo dňa 16. 5. 2013, porušené boli.

Sťažovateľovi sa priznáva nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20.000,- €.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 36Exre/25/2010, Sr 385/B 20 dňa 18. 1. 2012, uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 2Cob/83/2012 zo dňa 17. 9. 2012, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Obdo/71/2012 zo dňa 29. 1. 2013 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2M Obdo 6/2012 zo dňa 16. 5. 2013, zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu

na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu ide vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z obsahu sťažnosti, ako aj navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu sp. zn. 36 Exre 25/2010, Sr 385/B z 18. januára 2012, uznesením krajského súdu sp. zn. 2 Cob 83/2012 zo 17. septembra 2012, uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 71/2012 z 29. januára 2013 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 6/2012 zo 16. mája 2013.

Na tomto mieste ústavný súd podotýka, že sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti namieta aj porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy, avšak v navrhovanom petite sťažnosti sa

nedomáha vyslovenia porušenia uvedeného článku ústavy, preto uvedené považoval ústavný súd len za súčasť odôvodnenia sťažnosti.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

1. Vo vzťahu ku konaniu vedenému okresným súdom pod sp. zn. 36 Exre 25/2010 a napadnutému uzneseniu okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, tak ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy.

Právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľky vo vzťahu k tomuto konaniu mal preto krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň vylúčená v uvedenom rozsahu právomoc ústavného súdu. V tejto súvislosti treba tiež poznamenať, že sťažovateľka právo podať odvolanie proti napadnutému uzneseniu okresného súdu aj využila. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. Uznesenie krajského súdu sp. zn. 2 Cob 83/2012 zo 17. septembra 2012, proti ktorému sťažnosť smeruje, nadobudlo právoplatnosť 17. októbra 2012. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 2. septembra 2013.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Vo vzťahu k namietanému konaniu a napadnutému uzneseniu krajského súdu ústavný súd odkazuje na právny názor, ktorý opakovane vo svojej judikatúre vyslovil (akcentujúc pritom závery rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská v. Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, najmä jeho body 51, 53, 54) a podľa ktorého, majú na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní, bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porov. napr. III. ÚS 114/2010, I. ÚS 165/2010). Uvedené sa vzťahuje aj na sťažnosť podanú sťažovateľkou, a preto ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť a v nej uvedené námietky aj vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu.

3. Vo vzťahu k namietanému konaniu krajského súdu a najvyššieho súdu, ako aj vo vzťahu k napadnutým uzneseniam najvyššieho súdu a napadnutému uzneseniu krajského súdu ústavný súd uvádza, že z jeho ústavnoprávneho postavenia vyplýva, že môže preskúmavať len také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmavania vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

Krajský súd v uznesení sp. zn. 2 Cob 83/2012 zo 17. septembra 2012 uviedol:

„... Registrované konanie je konanie nesporové. Registrový súd nie je oprávnený skúmať platnosť rozhodnutí orgánov spoločnosti, pokiaľ tieto majú všetky formálne náležitosti. Neplatnosť rozhodnutí sa môže osoba oprávnená domáhať osobitnou žalobou na súde, nie však v konaní o vykonanie zmeny zápisu do obchodného registra.“

Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2 M Obdo 6/2012 zo 16. mája 2013 zamietol dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky s odôvodnením:

«... Právna povaha konania vo veci obchodného registra nemá povahu občianskeho súdneho konania, je „inou“ činnosťou súdu. Preto v tomto „inom“ nespоровom konaní súd neposudzuje platnosť právnych úkonov ani ako predbežnú otázku, nakoľko na takéto „predbežné“ určenie nie je oprávnený. Počas tohto nespоровého konania súd síce postupuje podľa § 120 ods. 2 O. s. p. a je povinný vykonať aj ďalšie dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemôže však v rámci konania vo veci obchodného registra, ani prejudiciálne riešiť otázku platnosti či neplatnosti právnych úkonov, ani neplatnosti uznesení valných zhromaždení obchodných spoločností, ktoré konanie prináleží príslušnému súdu, na základe až ktorého výsledku právoplatnosti rozhodnutia súdu môže vykonať zápis, ktorým zosúladi zapísaný stav so skutočným.

Dovolací súd preskúmaním postupu súdov v konaní vo veci obchodného registra v zmysle uvedeného nezistil rozpor s ustanovením § 200a O. s. p., pre ktorý dôvod nebola navrhovateľke odňatá možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky podľa § 243i ods. 2 v spojení s ust. § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol, nakoľko nebol naplnený tvrdený dôvod mimoriadneho dovolania, upravený v ustanovení § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p. (t. j. v konaní súdov nedošlo k vade konania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.).»

Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2 Obdo 71/2012 z 29. januára 2013 odmietol dovolanie sťažovateľky s odôvodnením:

«Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu z dôvodov taxatívne menovaných v ust. § 237 písm. a/ až g/ a v prípadoch uvedených v ust. § 239.

Dovoláním z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je možné napadnúť všetky rozhodnutia odvolacieho súdu bez ohľadu na formu rozhodnutia, na jeho obsah alebo na povahu predmetu konania. Prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p. nie je daná tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd uvedených v tomto ustanovení. Dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je v tomto prípade prípustné iba vtedy, ak touto vadou rozhodnutie skutočne trpí, t. j. ak sa stali skutočnosťami, v dôsledku ktorých vada vznikla a prejavila sa v rozhodnutí (postupe) odvolacieho súdu.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale z úradnej povinnosti (§ 242 O. s. p.).

Podľa ust. § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V zmysle ust. § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie prvostupňového súdu potvrdené ako vo výroku vecne správne rozhodnutie, pričom odvolací súd nevyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho uznesenia, že je dovolanie prípustné, z ktorého dôvodu dovolanie podľa tohto ustanovenia zákona nie je prípustné.

Dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa ust. § 239 O. s. p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ust. § 237 O. s. p.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameral na otázku, či postupom súdu nebola navrhovateľke odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O. s. p.), keď súd nevykonal ňou navrhovaný dôkaz.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je taký vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore

so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Dovolací súd preskúmal procesný postup odvolacieho súdu z hľadiska dovolateľkou namietaného porušenia ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Konanie vo veciach obchodného registra, ktorým sa má dosiahnuť zhoda medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom, má všetky typické znaky nesporného konania, tzn. môže začať nielen na návrh účastníka, ale aj z úradnej moci a jeho cieľom je zabezpečenie určitého verejného záujmu a postupu súdu v konaní. Právna povaha konania vo veci obchodného registra nemá povahu občianskeho súdneho konania, je „inou“ činnosťou súdu...

Dovolateľka v dovolaní namietala aj to, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, avšak iba v prípade, keď dovolanie je procesné prípustné. I keby totiž tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval) a dovolateľkou vytyčaná skutočnosť by mala za následok nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p., pretože sa nedotýka žiadneho z procesných oprávnení, ktoré zákon účastníkovi priznáva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie navrhovateľky podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol ako dovolanie, smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.»

Ústavný súd konštatuje, že preskúmanie oboch napadnutých uznesení najvyššieho súdu a napadnutého uznesenia krajského súdu nepreukázalo, že by boli porušené garancie a záruky poskytnuté ústavou a medzinárodnou zmluvou pre spravodlivý proces.

K porušeniu ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu, resp. analogického práva na spravodlivé súdne konanie podľa dohovoru by mohlo dôjsť rozhodnutím všeobecného súdu nielen tým, ak by tento fakticky odňal možnosť komukoľvek domáhať sa alebo brániť svoje právo na všeobecnom súde (I. ÚS 8/01), ale aj tým, ak by tento súd rozhodol arbitrárne, bez náležitého odôvodnenia svojho rozhodnutia (I. ÚS 241/07) alebo vtedy, ak by sa pri výklade a aplikácii zákonného predpisu natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05).

S ohľadom na námietky sťažovateľky a skutkový stav ustálený všeobecnými súdmi ústavný súd dopĺňa, že konanie vo veciach obchodného registra pred registrovým súdom má dve podoby, a to vo forme (i) konania, v ktorom registrový súd rozhoduje o návrhu na zápis údajov do obchodného registra, návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov a návrhu na výmaz zapísaných údajov podľa § 5 a nasl. zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obchodnom registri“), a (ii) konania podľa § 200a Občianskeho súdneho poriadku o dosiahnutie zhody medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom inak ako na základe návrhu na zápis, zmenu zápisu alebo výmazu údajov podľa zákona o obchodnom registri (porov. Škrinár, A. – Nevolná, Z. a kol. Obchodné právo. Plzeň : Aleš Čeněk, 2009, s. 38 - 39.) V rámci konania o návrhu na zápis údajov do obchodného registra, návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov a návrhu na výmaz zapísaných údajov podľa zákona o obchodnom registri registrový súd preskúma navrhovateľom predložené dokumenty, ktoré sú vyžadované právnymi predpismi (§ 6 a § 7 zákona o obchodnom registri) na vykonanie zápisu (resp. zmeny zápisu alebo výmazu zapísaných údajov). A teda prejudiciálne posúdi, či návrh spĺňa formálne náležitosti návrhu v zmysle právnych predpisov (porov. § 6 a § 7 zákona o obchodnom registri). V rámci konania o dosiahnutie zhody medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom podľa § 200a Občianskeho súdneho poriadku, ktoré je nesporovým konaním, sa odstraňujú zistené nedostatky medzi zapísanými údajmi a skutočným stavom vyplývajúce z konkrétnych relevantných právnych skutočností. Ak najvyšší súd v napadnutých uzneseniach a krajský súd v napadnutom uznesení uviedli, že nebola v konaní o dosiahnutie zhody medzi zápisom v obchodnom registri a skutočným stavom podľa § 200a Občianskeho súdneho poriadku preukázaná existencia relevantnej

právnej skutočnosti odôvodňujúcej záver o nesúlade zapísaných údajov s namietaným skutočným stavom, pričom tento záver odôvodnili (i) neexistenciou právoplatného rozhodnutia príslušného súdu o neplatnosti právneho úkonu (v prípade sťažovateľky neplatnosti uznesenia dvoch spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti, kde sťažovateľka je na základe spoločenskej zmluvy z 18. augusta 1997 tretím spoločníkom, pričom námietka neplatnosti uznesenia dvoch spoločníkov verejnej obchodnej spoločnosti bola ťažiskovou námietkou sťažovateľky v jej návrhu na začatie konania podľa § 200a Občianskeho súdneho poriadku zo 4. augusta 2010), ktoré by bolo výsledkom sporového konania o určenie neplatnosti právneho úkonu na základe žaloby (resp. návrhu na začatie konania) podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, a zároveň (ii) nedostatkom právomoci registrového súdu posúdiť v rámci nesporového konania podľa § 200a Občianskeho súdneho poriadku platnosť/neplatnosť právnych úkonov, ústavný súd nehodnotí takýto záver a odôvodnenie zo strany najvyššieho súdu a krajského súdu vzhľadom na zákonnú úpravu konania vo veciach obchodného registra za arbitrárny alebo nedostatočne odôvodnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti teda nezistil žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by mohol konštatovať, že napadnutými uzneseniami najvyššieho súdu a napadnutým uznesením krajského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 dohovoru.

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. júna 2014